

Sygn. akt III USK 345/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania P. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Jaśle

o rentę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 10 stycznia 2023 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt III AUa 63/21,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od odwołującego się na rzecz organu rentowego
240 zł (dwieście czterdzieści) z ustawowymi odsetkami
wynikającymi z art. 98 § 1¹ k.p.c. tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Rzeszowie oddalił apelację wnioskodawcy P. L. od wyroku Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 28 października 2020 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Jaśle z dnia 22 lipca 2016 r. odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd Apelacyjny wskazał, że przepisy ustawy z 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w

szczególnych okolicznościach dotyczą sytuacji określonych jako szczególne, enumeratywnie wymienionych w art. 2 ust. 1 w punktach 1 - 15 i przewidują świadczenia dla osób, które doznały szkody w sytuacjach zasługujących na społeczną aprobatę czy w stanach, w których nie będą im przysługiwały świadczenia z ubezpieczenia społecznego. Sąd Apelacyjny przyjął, że w rozpoznawanej sprawie warunki z ww. ustawy nie zostały obiektywnie wypełnione, co prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, odmawiając uwzględnienia odwołania wnioskodawcy. Popęlnienie przestępstwa nie oznacza automatycznie, że tym samym spełnione zostały przesłanki przyznania wnioskodawcy prawa do odszkodowania w trybie przepisów ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach. Z ustaleń sądu karnego, nie wynika bowiem, aby wnioskodawca został zaatakowany w sytuacji gdy ratował inną osobę przed grożącym jej życiu niebezpieczeństwem lub przed napaścią ze strony sprawcy.

Skargę kasacyjną oparto na naruszeniu prawa materialnego: art. 2 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach, a także na naruszeniu przepisów postępowania mającym wpływ na wynik sprawy art. 11 k.p.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., w związku z wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wyrażającego się w konieczności rozstrzygnięcia następującej kwestii: Czy związanie sądu cywilnego ustaleniami wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa, dotyczą również okoliczności dotyczących pokrzywdzonego, w tym jego zachowania podczas popełnienia przestępstwa?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis nr 1508600; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, Legalis nr 1482401; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2016 r., I CSK 666/15). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2015 r., III UK 206/13). Skarżący ma zatem obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią jurydyczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., I UK 252/17,

LEX nr 2533238). W celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie wystarczy samo sformułowanie pytania do Sądu Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2018 r., II CSK 12/18, LEX nr 2499783).

W rozpoznawanej sprawie skarżący sformułował zagadnienie prawne bez wskazania przepisu prawa, na gruncie którego się ono ujawniło, nie wskazał również stosownej argumentacji prawnej w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie. Na stronie trzeciej skargi znajduje się pkt 1 zatytułowany: „Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego”, ale poniżej brak jest stosownej treści. Skarżący przechodzi w dalszej części skargi od razu do pkt 2 „Uzasadnienie podstawy kasacyjnej”. Należy zauważyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, zgodnie z którym wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi, ani tym bardziej się ich domyślać (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, LEX nr 2160130; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, LEX nr 2009500; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2016 r., V CSK 518/15, LEX nr 2015640; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r., II PK 27/15, LEX nr 2019527).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

